

LIEFDADIGHEIDSKRING "DE LUSTIGE ZIGOMARS"

door Georges JACOBSEN

Wie herinnert zich niet de mooie en kleurrijke verklede groepering die zich verdienstelijk maakte door geldinzamelingen en door geldelijke steunverlening aan de plaatselijke noodlijdende en nationale erkende werken van liefdadigheid. Men zag ze regelmatig in onze stad met hun collectebussen beroep doen op de stadsgenoten voor het steunen van het ene of andere liefdadigheidswerk.

Teneinde deze nuttige vereniging uit de vergeethoek te halen en voor onze geest weer op te roepen zal ik dan ook beroep doen op mijn herinneringen als zoon van de secretaris en stichter Jan JACOBSEN.

Mijn betrachtingen zijn dan ook een zo naar de werkelijkheid getrouw beeld op te roepen van deze vereniging opdat deze niet zou verloren gaan voor onze stadsfolklore.

STICHTING

De kring werd gesticht op 23 november 1912 in het lokaal "Café Sint Jozef", Gentstraat te Oostende (uitbater : Jozef DEVENTER).

Voor wat betreft de leden van het bestuur zal de opsomming niet volledig zijn, bijzonderlijk van sommigen, in verband met de functie die zij bekleedden in het bestuur.

Algemene bestuurder : A.E. WAUTERS (bediende Casino)

Voorzitter : Oscar VERLINDE (schoenhandel Alfons Pieterslaan)
Richard LINGIER (aannemer)

Ere-voorzitter : Amedé DEMOOR (Casino)

Onder-voorzitter : Gustaaf VANWETTER, Albert DEGRYSE, Jozef FOL

Secretaris : Jan JACOBSEN

Schatbewaarder : Jan BOYDENS

Materiaaloverste : Georges MICHIELS

Hebben nog deel uitgemaakt van het bestuur in de loop der jaren : Richard JUNCQUE, Alfons ROOMS, Valeer LAMOTE, Carlo BENS, Fernand MOUQUE, Willy VANWETTER, Georges DOSSAER (leider van de fanfare).

SAMENSTELLING VAN DE VERENIGING

De kring bestond uit :

- het bestuur
- de werkende leden
- de steunende leden
- de ere-leden
- de muzikanten

De *werkende leden* : inzamelaars(sters), mirlitonisten, muzikanten.

De *steunende leden* : personen die niet daadwerkelijk deelnamen aan de activiteiten van de kring, maar een jaarlijkse bijdrage overmaakten aan de kring.

De *ere-leden* : gewoonlijk vrije beroepen, hoge ambtenaren, politieke mandatarissen, enz. De jaarlijkse bijdrage was dan ook een grote

steun voor de activiteiten van de kring.

Het totaal van al deze aangeslotenen : ongeveer 500

UNIFORM

Zwarte vilten hoed (1630-1670 : Portugal), rode laken veston met koperen knopen, zwart fluwelen schoudermanteltje, kaki rijbroek, zwarte laarzen.

De verschillende functies die men beklede in de kring werden aangeduid door het overeenkomstig aantal galons op de voorarm van de veston (1, 2, 3, 4).

MUZIEKKORPS

Bestond uit een 40-tal muzikanten onder de leiding van Georges DOSSAER.

ACTIVITEITEN

Wekelijkse bijeenkomst van de werkende leden en echtgenoten (prijskamp op biljart met kegel, met optelling van de punten). Vrouwen : trou-madame.

Jaarlijks inrichten van Sinterklaasfeesten voor de wezen van de

Grijze Zusters, Langestraat en voor de wezen van het Carolinenhof, Wellingtonstraat.

Deze kinderen werden dan bedacht met speelgoed en snoep. Dit ging gepaard met het bezoek van Sinterklaas (Jan JACOBSEN), Zwarte Piet (Georges MICHELS) en de schouwveger (Georges JACOBSEN).

BEZOEK VAN SINTERKLAAS

Bij particulieren op de vooravond van 6 december, op aanvraag en mits schenking van een gift ten voordele van hun liefdadigheidswerken.

STEUNLIJSTEN

Talrijke handelaars en vrije beroepen tekenden mild in op de steunlijsten voor het aankopen van speelgoed en snoep.

MEDEWERKEN TOT HET INZAMELEN van giften ten voordele van de erkende plaatselijke en nationale werken :

- Liga tegen T.B.C.
- Rode Kruis
- Fonds voor weduwen en wezen 1914-1918
- Oudstrijders, invalieden, enz.

Deze nationale werken schonken aan de inzamelaars(sters) als waardering voor hun medewerking een herinneringsmedaille die de inzamelaars dan op hun uniform droegen. De collectebussen (gekleurd in de Oostendse kleuren rood en geel), genummerd en verzegeld door de politiediensten waren voorzien van een etiket waarop de naam van het werk vermeld stond waarvoor de inzameling plaats vond. Per paar (twee personen) werd dan overgegaan tot het inzamelen, de ene droeg de collectebus en de andere een mandje waarin de miniatuur kentekens of kunstbloempjes lagen die opgespeld werden aan de schenkers van een gift, als bewijs van zijn geste.

Na de inzameling werden de zegels van de collectebussen door de politiediensten verbroken in bijzijn van getuigen van de kring. Een proces-verbaal werd dan opgemaakt die de globale opbrengst van de inzameling vermeldde, die dan kon overgemaakt worden aan de desbetreffende werken.

HET VAANDEL

Een zijden vierkant vaandel waarop het wapen van de stad Oostende alsook de voorstelling van een inzameling in uniform werd geborduurd. Bovenaan een buste van een zigomar.

Het muziekkorps droeg ook een uniform. Deze droegen een kentekentje (lier) op de revers van hun veston.

In de optocht werden de inzamelaars(sters) omringd door de mirlitonisten (rietfluitjes) die drager waren van bekers, mandjes gevuld met kunstbloemen.

Te midden van deze kleurrijke groep werd een miniatuurbeeldje gedragen van een zigomar. Door een vernuftig systeem was het de drager mogelijk de maat aan te geven bij de marsmuziek. Dit beeldje werd steeds in de optochten gedragen door de ontwerper en maker ervan, de secretaris Jan JACOBSEN.

ENKELE OOSTENDSE KAPERS EN HUN BUIT 1684-1718

door Julien VERHAEGHE

Wie zou durven beweren dat hij nooit in boek, op film of televisie de avonturen en vechtpartijen van koene kapers en piraten heeft gevolgd.

Weinigen beseffen echter dat er een groot verschil bestond tussen een kaper en een piraat.

Piraten vielen voor eigen rekening ieder schip aan en waren in zekere zin vogelvrij verklaarde zeerovers die bij gevangename op geen pardon moesten rekenen. De kaper daarentegen was voorzien van een patent, de zogenaamde kapersbrief, van zijn regering, en viel alleen schepen aan van naties waarmee zijn land in oorlog was, en de buit overdroeg aan de admiraliteit van zijn land die deze openbaar verkocht. Van de opbrengst kregen de kapers (en de reders die de kaperschepen uitrustten) hun deel.

De havensteden van de grote maritieme buurlanden eren hun kapers, richtten er monumenten en standbeelden voor op, en gaven hun naam aan de voornaamste straten en pleinen van hun steden.

Oostende, dat vele jaren berucht, beroemd en gevreesd was als kapersnest, heeft enkel een paar straten in een volksbuurt aan de buitenkant van de stad bedacht met de naam van een kaper, alsmede een pleintje, weggestopt achter de Sint-Jozefskerk. Erger nog, toen de oude Sint-Pieters en Pauluskerk eind vorige eeuw afbrande, en het grafmonument van Jacob BESAGE, de grootste Oostendse kaper van alle, werd vernield, vond het toenmalige schepencollege het niet nodig om dit in de nieuwe kerk herop te richten. De latere schepencolleges